

Manifest - De geplande veroudering

Hetgeen wat ik in vraag stel en wil dat anders gaat, is de zogeheten 'planned Obsolescence', in het Nederlands vertaald geplande veroudering. Het als bedrijf bewust verkorten van de productlevenscyclus om zo meer producten te verkopen, met als doel meer omzet en winst te realiseren. Ik vind dit een vorm van manipulatie en verspilling en de consument kan hier zo goed als niks tegen doen.

Er zijn [meerdere vormen](#) van geplande veroudering welke je vaak tegenkomt. De een nog erger dan de ander. De eerste is dat bedrijven bewust gebruik maken van onbetrouwbare materialen en onderdelen zodat producten een kortere levenscyclus krijgen. De tweede is het feit dat ze software updates forceren die een apparaat sloom en onbruikbaar maakt. Het laatste, een meer psychologisch verschijnsel, is door middel van slimme marketing je laten geloven dat je out-dated bent en het nieuwste product nodig hebt. Ook zie je steeds vaker dat bedrijven hun producten [dichtlijmen](#) of gebruik maken van rare boutjes zodat reparateurs ze moeilijker kunnen repareren en wanneer dit wel gebeurt ze meer uren hebben gemaakt en hierdoor duurder zijn dan het opnieuw kopen van het product.

Geplande veroudering kost gemiddeld per consument over zijn/haar leven tussen de [40.000 en 50.000 euro](#). Ook komt de telefoon die je na 3 jaar weer vervangt vaak terecht in [landen](#) waar geen wetgeving is over elektronica afval en recycling. Daarnaast is volgens Europese Milieuagentschap (EEA) de [levensduur](#) van elektronische apparaten verkort met 2,3 jaar. Verder denkt de EEA dat wanneer bedrijven hun productlevenscyclus zullen verlengen, het [effect op het klimaat](#) aanzienlijk zal verminderen en het zal bijdragen aan het behalen van de doelstellingen van de Europese Unie (EU) op het gebied van milieu, klimaat en circulaire economie.

De afgelopen weken heb ik onderzoek gedaan en kwam ik tal van voorbeelden tegen waarbij deze bedrijfsstrategie een grote rol speelt. Zoals bijvoorbeeld het verhaal uit 1924 met het [Phoebus kartel](#). De destijds grootste gloeilampfabrikanten kwamen samen in Geneve om af te spreken dat een gloeilamp maar maximaal 1000 uur licht mag geven. Ze konden gloeilampen maken die wel tot [2500](#) uur kon branden. Dit deden ze echter niet en terwijl het aantal branduren van gloeilampen daalde steeg de verkoop van de lampen. Vroeger gingen [auto's](#) een stuk langer mee dan wanneer je het vergelijkt met de hedendaagse auto's. Autofabrikanten en gloeilampgiganten hebben hier natuurlijk baat bij maar moeten we hier echt naartoe als mensheid.

Ik heb tijdens de Dutch Design Week 2021 in Eindhoven een interview gehouden met medewerkers van een Repair-Cafe. Deze mensen zien steeds vaker apparaten die bijna niet meer te redden zijn. Ze lieten een voorbeeld zien van een apparaat met tal van schroefjes op onlogische plekken waardoor ze soms wel dagen bezig waren om te achterhalen hoe men ze open kreeg. Daarbij zagen zij ook een trend in het aantal producten dat dichtgelijmd wordt en nu al bijna niet meer te herstellen valt.

Deze strategie, die leidt tot overconsumptie, maakt de [aarde kapot](#). (Correspondent, 2020). Verder zit er een fout in het systeem omdat consumenten grotendeels genoodzaakt worden om te kiezen voor het aanschaffen van een nieuw product. Grote spelers zouden hun verantwoordelijkheid moeten nemen en transparant moeten zijn over de levensduur van haar producten. Consumenten hebben immers recht op deugdelijke producten. Wanneer je kijkt naar de [SDG-target 12.5](#) 'Tegen 2030 de afvalproductie aanzienlijk beperken via preventie, vermindering, recyclage en hergebruik.' zullen bedrijven hierin het voortouw moeten nemen. Letterlijk preventie van afval is de oplossing voor de bedrijven die zich schuldig maken aan geplande veroudering. Om te zien of dit lukt kunnen we kijken naar de nationale hoeveelheid gerecyclede materialen als indicator van deze target.

Wanneer geplande veroudering door gaat kunnen bedrijven dit zonder gêne blijven doen en houden we geen leefbare planeet meer over. We moeten kijken naar [Frankrijk](#) waar ze bezig zijn geweest met het opstellen van een wet over de Plannend Obsolescence. Zo willen ze vanaf 1 januari het verplicht maken om een reparatieclassificatie voor elektronische apparaten in te voeren. Zo weet de consument hoe eenvoudig het product te herstellen is. Dit is een eerste stap die we in Nederland ook moeten maken.

De redesign die ik voorstel, nadat we die eerste stap hebben gemaakt, is dat bijna elk apparaat repareerbaar moet zijn. Daarnaast dat overheden bedrijven moeten verplichten om transparant te zijn over de levensduur van haar producten.

Ik wil leven in een wereld waarin we niet misleid worden door bedrijven en de afvalstapel alleen maar groter maken. We moeten als mensheid elkaar op een maatschappelijk verantwoorde manier beter kunnen maken zonder daarbij ons druk te hoeven maken over geplande veroudering.

Bibliografie

Correspondent. (2020, 11 10). *Overbevolking' put de aarde niet uit. Overconsumptie doet dat*. Opgehaald van Correspondent:
<https://decorrespondent.nl/11786/overbevolking-put-de-aarde-niet-uit-overconsumptie-doet-dat/944287012680-a245b0d0>

